

ÎNCHEIERE

15 iulie 2020

mun. Chișină

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Tranzit”, reprezentată de avocatul Evgheni Friptu,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Tranzit” împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea plăților de subvenționare,

împotriva deciziei din data de 17 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Tranzit”, s-a menținut hotărârea din data de 16 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La 16 august 2018 Societatea cu Răspundere Limitată „Tranzit” (în continuare SRL „Tranzit”) a depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, prin care a solicitat repunerea în termen a cererii de chemare în judecată, anularea actului de inspecție nr.78/is/2018 în partea în care s-a refuzat achitarea pentru dosarul de subvenționare a sumei de 199 545 lei, încasarea sumei subvenției de 199 545 lei. (f.d. 4-7, 73-75,148-150, vol. I)

În motivarea acțiunii SRL „Tranzit” a indicat că a depus la Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură dosarul de subvenționare cu numărul de înregistrare 1.6.3/1804RZ0660, prin care a solicitat acordarea sprijinului financiar în mărime de 302 181,42 lei, conform submăsurii de sprijin nr. 1.6, Stimularea investițiilor pentru dezvoltarea infrastructurii post recoltare și procesare prevăzută de Hotărârea Guvernului nr. 455 din 21 iunie 2017, pentru procurarea utilajului și echipamentului pentru panificație în conformitate cu actele prezentate la dosarul de subvenționare.

Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a stabilit conform actului de inspecție nr. 78/is/2018, că SRL „Tranzit” a procurat de la SRL „Cart-Cedru” conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 18/08 din 18 august 2017, utilaj

pentru brutărie, în sumă de 46 446 euro. Conform facturilor fiscale LB1410072 din 02 ianuarie 2018 și LB1410091 din 19 ianuarie 2018, întreprinderii i-a fost livrat utilaj în sumă de 896 320,0 lei. Grupul de lucru a verificat existența și corespunderea utilajului tehnologic pentru producerea pâinii și a produselor de panificație, constatând că în costul utilajului procurat în baza facturii LB1410091 din 19 ianuarie 2018, sunt cheltuieli de transport care reprezintă cheltuieli neeligibile conform pct. 10 din Hotărârea Guvernului nr. 455 din 21 iunie 2017 și respectiv cheltuielile în cauză au fost excluse din valoarea investiției eligibile la calcularea subvenției.

De asemenea, prin actul de inspecție s-a stabilit că conform contractului de vânzare-cumpărare nr. N08/12/2015 din 09 decembrie 2015 SRL „Tranzit” a procurat de la SRL „Dorianis & CO” utilaj pentru drojdie în sumă de 450 000 lei. În cadrul inspecției a fost stabilită existența acestuia și darea în exploatare conform procesul-verbal de punere în funcțiune a mijloacelor fixe din 11 noiembrie 2017, formularul MF1.

Societatea reclamantă a indicat că în cadrul verificărilor grupul de lucru a constatat că instalația pentru drojdie lichidă, de facto, a fost dată în exploatare la 29 februarie 2016, conform datelor din evidența contabilă. Totodată, conform concluziilor grupului de lucru al Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură s-a stabilit că utilajul pentru drojdie nu se încadrează în prevederile pct. 57 al Hotărârea Guvernului nr. 455 din 21 iunie 2017, care prevede că sprijinul este acordat pentru compensarea parțială la procurarea, cu achitare integrală, a echipamentelor tehnologice și utilajelor noi, inclusiv a materialelor de construcție, începând cu anul doi precedent celui de subvenționare și date în exploatare, începând cu data de 1 noiembrie a anului precedent celui de subvenționare. Astfel, utilajul pentru drojdie a fost exclus pentru procedura de calcul și autorizare a subvenției.

SRL „Tranzit” nu este de acord cu constatarea Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și o consideră eronată, în defavoarea SRL „Tranzit”, deoarece pct. 57 al Hotărârii Guvernului nr. 455 din 21 iunie 2017 prevede că sprijinul este acordat începând cu anul doi precedent celui de subvenționare și date în exploatare dar nu luate la evidență contabilă. Actele de evidență contabilă, care au fost identificate de inspecție, sunt de luare la evidență a utilajului, dat fiind faptul că acesta a fost procurat, fiind obligați să elibereze factură fiscală la 29 februarie 2016, astfel, aceste date coincid și nici de cum întreprinderea nu putea să procure utilajul fără a elibera factură fiscală și a lua la evidență contabilă utilajul ca proprietatea acestuia.

Totodată, prin cererea depusă la Agenție, SRL „Tranzit” a solicitat achitarea pentru dosarul de subvenționare nr. 1.6.3 1804RZ0660 a subvențiilor majorate în condițiile pct. 8, subpct. 1) din Hotărârea Guvernului nr. 455 din 21 iunie 2017, motivând că administratorul se încadrează în categoria de tânăr fermier.

Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a stabilit că administratorul SRL „Tranzit” nu corespunde tuturor exigențelor noțiunii de tânăr fermier și anume la capitolul inițierea acestuia pentru prima dată într-o exploatare agricolă ca administrator al acesteia. Din considerentul neîndeplinirii tuturor cerințelor la acordarea sprijinului financiar nu a fost calculată subvenția majorată cu 15 % ca tânăr fermier.

În opinia reprezentantului societății reclamante concluziile Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură sunt eronate, nu corespund adevărului și

probelor anexate la materialele dosarului, care dovedesc contrariul. La dosar au fost prezentate probe cum ar fi extrasul din Registrul persoanelor juridice, certificate eliberate de primărie, precum că pe numele administratorului nu au fost deschise alte întreprinderi și acesta nu a fost implicat într-o exploatare agricolă ca administrator.

SRL „Tranzit” a mai indicat că cu actul de inspecție nr. 78/is/2018 al Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nu a făcut cunoștință, nu i-a fost expediat, informația că nu a fost admisă suma solicitată integral a cunoscut-o în urma transferului parțial a subvenției și anume în mărime de 102 636,00 lei. Astfel, a omis termenul legal de depunere în instanță a cererii de chemare în judecată, deoarece în perioada 13-15 august 2018 a fost bolnav și nu a avut posibilitate de a se deplasa de la domiciliu în or. Chișinău pentru a semna contract cu avocatul. La momentul închiderii certificatului de boală și însănătoșirii a semnat contract cu avocatul și în aceeași zi a fost depusă în instanță cererea de chemare în judecată.

Prin hotărârea din data de 16 octombrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins acțiunea înaintată de SRL „Tranzit” împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea plăților de subvenționare. (f.d. 183,186-198, vol.I)

În conformitate cu prevederile art. 232, alin.(1) din Codul administrativ SRL „Tranzit”, reprezentată de avocatul Evgheni Friptu, în termen, la 29 octombrie 2019 a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 16 octombrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 185, vol.I)

Curtea de Apel Chișinău prin notificarea din 25 noiembrie 2019 a acordat apelantului termen pentru prezentarea apelului motivat, până la 10 decembrie 2019. (f.d. 203, vol. I)

La 09 decembrie 2019 SRL „Tranzit”, reprezentată de avocatul Evgheni Friptu, în termenul acordat de instanța de apel a depus apelul motivat. (f.d. 208-211)

Prin decizia din data de 17 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către SRL „Tranzit”, s-a menținut hotărârea din data de 16 octombrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 235,236-242, vol.I)

Instanțele de judecată au concluzionat ca fiind întemeiată pretenția SRL „Tranzit” cu privire la repunerea în termen de înaintare a prezentei acțiuni, la caz, actul de control contestat a fost emis la 29 mai 2018, cererea prealabilă a fost înaintată la 15 iunie 2018, răspunsul fiind recepționat la 16 iulie 2018, astfel, ultima zi de înaintare a acțiunii fiind 15 august 2018, acțiunea a fost depusă la data de 16 august 2018, dat fiind faptul că administratorul SRL „Tranzit” s-a aflat în concediu medical, inclusiv la data de 15 august 2018, fapt confirmat prin certificatul medical.

Cu referire la fondul cauzei instanțele de judecată au menționat că prevederile pct. 57 al Regulamentului privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.455 din 21 iunie 2017 stabilesc expres condițiile acordării sprijinului pentru compensarea parțială la procurarea echipamentelor tehnologice și utilajelor noi, destinate prelucrării primare/finite, uscării, condiționării, depozitării, păstrării și ambalării cerealelor, oleaginoaselor, florii-soarelui și soi și anume faptul că utilajul trebuie să fie procurat nu mai devreme decât începutul anului doi precedent celui de subvenționare și dat în exploatare, începând cu data de 01 noiembrie a anului de subvenționare. La caz, s-a stabilit că instalația pentru drojdia lichidă a fost dată în exploatare la 29 februarie

2016, iar informația reflectată în procesul-verbal de punere în funcțiune a mijloacelor fixe nr. 1 din 11 noiembrie 2017 este neveridică, prin urmare SRL „Tranzit” nu întrunește condițiile necesare de acordare a subvenției, fapt corect stabilit în actul de control.

Argumentul SRL „Tranzit”, precum că utilajul pentru drojdia lichidă a fost dat în exploatare la 11 noiembrie 2017, nu a fost reținut de instanțele de judecată ca fiind întemeiat, ori din conținutul art. 27, alin. (3) din Codul fiscal rezultă că momentul includerii în componența mijloacelor fixe se consideră data punerii în funcțiune a obiectului și din această dată începe a curge calcularea uzurii mijlocului fix.

Cu referire la achitarea subvenției majorate în mărime de 15 % din valoarea investiției eligibile în condițiile pct. 8, subpct.1) din Hotărârea Guvernului nr. 455 din 21 iunie 2017 și anume faptul că administratorul se încadrează în categoria de tânăr fermier, instanțele de judecată au menționat că administratorul SRL „Tranzit” nu a prezentat acte ce ar confirma competențele și calificările profesionale corespunzătoare domeniului de panificare, ca urmare Agenția corect a determinat că acesta nu corespunde exigențelor stabilite de noțiunea „tânăr fermier”, expres stabilite la art. 3 din Legea cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural nr. 276 din 16 decembrie 2016.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs SRL „Tranzit”, reprezentată de avocatul Evgheni Friptu, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului SRL „Tranzit”, reprezentată de avocatul Evgheni Friptu, a indicat că hotărârile emise sunt nefondate, ori instanțele urmau să analizeze amplu toate argumentele invocate în susținerea pretențiilor înaintate, pe când s-au limitat la o simplă argumentare că procesul - verbal de punere în funcțiune a mijloacelor fixe din 11 noiembrie 2017 este fictiv, fără a mai analiza și celelalte probe prezentate de către SRL „Tranzit”.

De asemenea, instanțele de judecată incorect au reținut că administratorul SRL „Tranzit” nu se încadrează în noțiunea de tânăr fermier, deoarece nu dispune de calificare necesară, deși la materialele dosarului a prezentat certificatul eliberat de Federația Națională a Fermierilor din Moldova, care a fost organizat în conformitate cu măsura 5 din Regulamentul privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural. Drept urmare, acest program a avut ca scop înglobarea tuturor solicitărilor conform Regulamentului menționat.

În întâmpinarea recursului, la 03 iulie 2020 Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a depus referiță, prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil, deoarece acestea nu se încadrează în temeiurile de admisibilitate, iar faptul că societatea recurentă nu este de acord cu soluția pronunțată nu poate constitui motiv plauzibil pentru a pretinde la ilegalitatea hotărârilor pronunțate.

Efectuând controlul judiciar al hotărârilor contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 258, alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Prin urmare, legalitatea procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ, se vor verifica prin prisma Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 17 februarie 2020, în lipsa SRL „Tranzit”, notificată la data de 10 martie 2020 SRL „Tranzit” și la 13 martie 2020 avocatului Evgheni Friptu. (f.d. 244-246, vol.I)

Dat fiind faptul că prin prisma pct. 8 din Anexa la dispoziția nr. 1 din data de 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova termenele de exercitare a căilor de atac aflate în curs la data instituirii stării de urgență se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență, termenul de declarare a recursului pentru SRL „Tranzit”, reprezentată de avocatul Evgheni Friptu după întrerupere a început a curge de la data de 16 mai 2020.

SRL „Tranzit”, reprezentată de avocatul Evgheni Friptu, a depus recursul motivat la 19 mai 2020, în termen.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs menționează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către SRL „Tranzit”, reprezentată

de avocatul Evgheni Friptu este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Tranzit”, reprezentată de avocatul Evgheni Friptu, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh